

УДК 340.0

DOI: <https://doi.org/10.31359/1993-0941-2022-44-63>

---

**С. М. Олейников**, кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник Сектору порівняльного конституційного та муніципального права НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України  
ORCID ID:0000-0002-5940-1728

---

## ТЕОРЕТИЧНА ВИЗНАЧЕНІСТЬ ТА ДИНАМІКА КОНЦЕПТУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

---

***Анотація.** Влада з'ясовується як багатоаспектне явище в політичному, соціологічному, ідеологічному, аксіологічному, правовому, етичному сенсі. Сучасна державна влада в демократичному транзиті суспільства набуває суперечливих потенційних можливостей трансгресії, тому вимагає створення інструментів соціально-правового лімітування та контролю. Сучасне розуміння державної влади має публічно-правовий вираз, інституційне оформлення та управлінські можливості як правова організація, тому вимагає синтезу роз'єднаних загальнонаукових та державно-правових підходів, акцентуванні на дослідженні в рамках етико-правового дискурсу її організації та функціонування.*

***Ключові слова:** публічна влада, державна влада, юридична діяльність, правові форми державної діяльності, правова природа влади, легітимність влади, етика влади.*

**Постановка проблеми.** За сприйняттям природи та признання публічна влада є чинником оптимальної соціальної організації великих соціальних груп у бідь-які часи. Але в реальному сучасному прояві вона набуває суперечливих рис, набуваючи потенційних можливостей трансгресії – набуття руйнівних якостей, тому вимушує зберігати вектор досліджень з проблеми осмислення, організації та функціонування її інститутів, інструментів правового лімітування та контролю, що ідеологічно обґрунтовані концепцією верховенства та первинності права по відношенню до неї. Такий методологічний підхід виказує маркери правової пов'язаності влади, як змістовні та смислові критерії її легітимності і встановлення перепон її свавільної активності.

Оптимальна організація усієї системи публічної влади зберігає потенціал суспільного вибору щодо демократичного транзиту суспільства до правової державності – від модельного уявлення про неї до реалій, актуалізує філософсько- та теоретико-правовий дискурс, методологічне обґрунтування її природи та визначення змісту, напрямів організації, призначення, системної єдності структурних елементів, правових форм та етико-правових критеріїв і обмежень їх функціонування, дослідження специфіки чинників державно-правового режиму, який формує влада. Зокрема, інститутів громадянського суспільства, конституційного інституту громадської думки і контролю та інших.

**Аналіз досліджень і публікацій.** Науково-практичне осмислення феномену влади зберігає актуальність. В досліджах цей напрям виявлявся у генези наукових ідей та узагальненні досвіду методологічного аналізу співвідношення влади і права та обґрунтування умов конституційної стабільності [1, с. 63–70]; аналізу системних якостей державної влади [1, с. 62–66]; розгляду її функціонування в контексті захисту національної безпеки [2, с. 40–46]; аналізу *концепції* та критеріям та режиму її обмеження; процесуально-обмежувального регулювання владно-публічних відносин. Помітний науковий пошук її сутності та філософського осмислення, а також психології та психоаналізу поведінки суб'єктів влади.

Владу опрацьовують як соціально-філософську та правову категорію, як об'єкт уваги щодо аналізу особливостей її функціонування, що потребує оновлення її розуміння та методології дослідження [3, с. 373–379]. Не залишається узбіч вплив на владу міжнародного права [4, с. 33–35]. Проте концепт обмежень влади ще мало досліджений в науці публічного управління.

Зарубіжна політико-правова думка традиційно підтримує інтерес до сутності та визначення кордонів влади. Значущість її обмежень для протидії диктатурі відтіняє Н. Боббіо [5], її межі – К. Гризінджер [6], справедливі кордони – С. Есквіт [7, с. 237–262] та С. Гуццини [8, с. 443–478]. В якості домінантного фактору впливу на динаміку публічної влади, обсяг її повноважень та ступінь їх реалізації аналізують вплив глобалізації на владу [9, с. 359–360; 10, с. 53–78; 11, с. 62–87; 12, 13, с. 130–147; 22]. Помітними є досліди нових технологій в публічному управлінні [14, с. 1–14].

Визначення соціально обумовленої необхідності, цінності та елементів механізму державної влади повертає до аргументації, що обґрунтовує її правову природу як у філософсько-методологічних парадигмах минулого, так і сучасних.

**Мета статті** – аналіз влади, її властивостей як соціально-політичного явища в філософському, соціологічному, публічно-правовому та етичному сенсі, що вимагає синтезу роз'єднаних загально-наукових та державно-правових підходів, акцентовані на розвідці діяльності владних інститутів, як *правової* організації, що передбачає її юридичне та правове лімітування та контроль в рамках етико-правового дискурсу.

**Виклад основного матеріалу.** До усвідомлення значущості влади в бутті людини доводить її екзистенціальний досвід, обставини соціальної практики. Прагнення до свободи і рівності обумовлює потребу визнання та збереження владою їх цінності в сучасному суспільстві, де влада здатна підкоряти, але і без її втручання важко уявити і визволення людини.

Влада оцінена у політичній історії: за Аристотелем та Платоном вона, як вольовий стосунок, та розумна сила впливає на цілісність суспільства через підкорення всіх єдиній волі; за Цицероном вона залежить від первинності природного права; за Г. Ге-

гелем вона є архетипом Господаря; за Ф. Ніцше— це воля і здатність до самоствердження. Філософська і соціологічна категорія влади досягає її прояви в суспільствах державного та додержавного типу. В антропологічному вимірі влада, як прояв людської природи, насамперед, виступає на рівні міжособистісної взаємодії. Трансформація влади в (загально-соціальну, публічну *суспільну*) фокусує її зусилля, програми та арсенал ресурсів на суспільно значущих цілях — створенні і підтримці того порядку відносин у приватній та публічній сферах, який забезпечить суспільну безпеку, стабільність і усталений розвиток. Пошук суспільного порядку створює оптимальні способи її організації влади і форм здійснення, засобів, що визначають кордони влади, повноважень її інститутів, форм припустимого *контролю* над нею — в залежності від особливостей типу державного (політико-правового) режиму — авторитарного чи демократичного, який припускає здійснення такого контролю, чи заперечує його, залишаючи проблему в полі філософсько-правового дискурсу.

Аксіоматичним є уявлення про владу, що визначає її здатність, право і можливість впливати на поведінку і діяльність людей, їх спільнот та інститутів за допомогою засобів — права, авторитету, волі, примусу. Проте жодна наука не дає універсального визначення багатовимірного поняття влади внаслідок відмінностей її ментального сприйняття, осмислення у різні епохи. Звичайно, історія соціуму супроводжується «константою» владної форми його організації, універсальним способом устрою та розвитку відповідно до мінливих управлінських алгоритмів влади. Тому навряд чи доцільно визначати єдине для пізнання поняття влади. Проте його теоретичну визначеність не можна обмежити уявленням деякої однієї науки. Більш того, в політології, філософії та правознавстві існує значний розрив, іноді й суперечність між концептуальною областю поняття «влада» та теоретичним осмисленням *державної* влади. Втім, узагальнення філософських та соціологічних досліджень вимічає коло *ознак*, що відбивають її соціальну природу та призначення. У той же час важливо, що сучасне розуміння влади має *публічно-правовий* вираз, інституційне оформлення та управлінські можливос-

ті саме як *правова* організація, що надає їй юридично-вимірюваного сенсу, меж використання та сфер застосування ресурсів. Тому поняття влади неминуче втілює як загально-наукові (філософськи і соціологічні) характеристики, так й особливості влади, що випливають з *правового дискурсу*.

Публічна (передусім, державна) влада: 1) Є *суспільним* явищем — видом соціальної взаємодії, яка генерується природою людини, як нормативної істоти, властива організованим спільнотам, притаманна виключно суспільству і відсутня в інших сегментах живої природі. 2) Виявляється (нормативно та інституційно) як в політично асиметричному, так і до-політичному суспільстві з особливостями інституалізації та нормативного виразу організації та функціонування. 3) Виявляється в формі владних соціальних *відносин* за участю суб'єктів (окремих індивідів, спільнот). При цьому владними є тільки *відносно стабільні суспільно-значні* відносини: поняття влади не можна вживати щодо відносин, в яких суб'єкт впливає на об'єкт одноразово, несподіване, незначно, без тривалих суспільних наслідків та без *нормативних підстав*. 4) Впорядковує соціальні групи суспільства з *метою* створення і підтримки за допомогою офіційних публічно-правових нормативів *моделі* суспільного *порядку*, яка здатна в історично мінливих умовах забезпечити цілісність і консолідацію суспільства, його безпеку, стабільність і сталий розвиток. 5) Втілюється в формах функціонуючих нормативно визначених установ (інститутів влади), поза якими будь-яке її юридично і політично неорганізоване функціонування неможливе; залежить від розвію та усталеності укладу економічних відносин, підтримує, забезпечуючи його збереження та розвиток, адаптацію до мінливих зовнішніх та внутрішніх чинників, використовуючи такі важелі (ресурси), які виправдовують міру і форми їх застосування (до приватного сектору, зокрема). 6) Передбачає певну міру нормативного оформлення використання інструментів, засобів регулювання порядку обігу матеріальних благ, податкової системи для можливостей для суспільного розвитку, діапазон використання яких змінюється в залежності від політико-правових режимів — ліберально- демократичного, де інститути громадянського суспільства створюють опір за-

йвому втручанню до його сфер, контролюють владу (від законодавчих актів до процедур контролю за виконанням обов'язків державної влади) до авторитарних. 7) Є легальною, юридично обґрунтованою законами, правомірною з точки зору підстав та процедур її виникнення, організації та діяльності. Легалізація державної влади — це юридичне проголошення і закріплення правомірності її виникнення (встановлення), існування, організації та діяльності. Тобто законними повинні бути: а) її походження (наприклад, влада нелегальна, якщо вона узурпована, захоплена, або незаконно привласнює повноваження); б) організація (вона повинна бути встановлена конституційно і не може здійснюватися поза участю народу в формах виборів, референдумів), без представницьких органів; в) повноваження усіх без виключень інститутів державної влади та її компетенція; г) межа (міра) втручання в приватне життя громадян і юридично обґрунтоване обмеження їх прав; д) форми і методи її здійснення, які повинні виключати сваволю, масові репресії, переслідування громадян за їхні переконання та інші). Легалізація державної влади здійснюється, перш за все, конституціями. 8) Передбачає нормативне (легітимне та легальне в демократичних умовах) використання *заходів примусу* до підвладних осіб для виконання ними необхідного алгоритму поведінки (юридичної, моральної, традиційної, релігійної), її примусової корекції (покарання, запобіжні міри, санкції) в обсязі, що підтримує та забезпечує публічна влада в умовах певного політичного режиму — авторитарного чи демократичного [15, с. 54—62]. 9) Як соціальна комунікація, влада має *свідомо-вольовий характер* взаємодії, оскільки здійснюється особами, що мають волю і свідомість: пануючий суб'єкт прагне до результату владного впливу, в якому втілена мета його досягання; *спрямовує* (стимулює, чи обмежує) волю підвладного до дотримання встановленої моделі поведінки засобами імперативного чи рекомендаційного характеру тією мірою та засобами, які є оправданими і припустимими у відносинах публічно- чи приватноправового характеру, в залежності від інтересу, який влада захищає чи забезпечує. Така субординація можлива лише за умов здатності обох сторін усвідомлене закріплювати та адекватно тлумачити юридичний зміст

владних приписів та підкорятися ним — від приписів нормативних, конституційних, де усвідомлюється загальна система установчих нормативів, до обов'язково-юридичних приписів індивідуального характеру, юридично обов'язкових для сторін договору — публічного чи приватного, які влада зобов'язана забезпечувати і захищати. Останнє формує систему *обов'язків* влади, як контури, які встановлюють юридично визначені межі та сфери здійснення владних повноважень. 10) Має *нормативну форму виразу*, бо відносини носія влади з суб'єктами впорядковуються *соціальними нормами*, за відсутності яких влада втрачає функцію визначеності регулювання людської поведінки. 11) Є рівнем публічної влади, у якій державна влада та її органи є верховною, функціонально-цілісною підсистемою, виходячи з її аксіоматичної *єдності* як принципу державного устрою. Семантичне сприйняття цілісності влади передбачає три прояви її «єдності» — *соціальну* (виникає з єдності соціальних груп); *єдність принципів цілей* діяльності державних інститутів, обумовлена необхідністю узгодженого керування суспільством); *організаційно-правову єдність*. 12) Організована та функціонує в умовах правових обмежень, яке визначає сфери та зміст функцій державної влади, правові форми, методи і засоби їх здійснення. Лише владу, обмежену правовими імперативами, суспільство легітимізує як організуючий центр, гарантію в механізмі захисту прав людини. За Ш. Монтеск'є вся історія показує, що кожна людина, що має владу, приходять до зловживання нею; вона не зупиняється, поки не стикається з обмеженнями.

Захист людини від необґрунтованого втручання і зловживання з боку публічної влади стимулює появу цілісної концепції її обмеження, представники якої влучно акцентують їх *антропологічні* передумови, які «виникають і стають силою в житті людей..., породжуються практиками, розташованими по одну або іншу сторону кордону між державою і суспільством» [16, с. 6].

Дослідники відтіняють державну владу в її геополітичному і гео-правовому вимірі, яка виступає в взаємопов'язаних аспектах: в *аксіологічному* — як розуміння її сутності, цінності, соціальної ролі; в *структурно-функціональному* — як система державних ін-

ститутів і відносин (всередині системи і в стосунках «особистість – суспільство – держава»; в *нормативному* – як система правових повноважень, що становлять зміст державної влади; в *інструментально-технологічному* – як система організаційних і матеріальних ресурсів, необхідних для реалізації її функцій; в *соціологічному* – як політична практика, здатна реалізувати соціально орієнтовану правову політику, управлінські рішення, що враховують національно-культурні особливості; в *геополітичному* – як суверенна політична територіальна організація, яка поєднує верховенство, єдність і соціально-політичну цілісність.

Сучасне правознавство та практична юриспруденція зосереджують зусилля, особливо, на дослідженні *правових* форм, процедур, способів організації та здійснення влади за умов демократичного режиму, її меж, функцій, правових властивостей, статусів суб'єктів (органи держави, держслужба, самоврядування) в порівнянні з політико-правовою оцінкою влади сучасних недемократичних держав. В полі зору правознавства – легальні та легітимні конституційні підстави організації та функціонування державної влади; прояви тіньової нелегітимності в її інститутах, перевищення владних повноважень та зловживання ними, як види її протиправного виходу за *правові межі*.

Існування та функціонування державної влади початково виникає і здійснюється як форма прояву, втілення та логічного продовження *природного права* в силу певних *факторів* [17, с. 21–23; 18, с. 60–67; 19, с. 129–135]. Заперечення її правової природи, *природньо-правових передумов* в сучасному суспільстві, потенційно спроможне вивести владу до шляху її дезорганізації та дисфункцій, а суспільство – до втрати вирішального смислового критерію її оцінювання та сприйняття як влади *легітимної*. Заперечення цієї тези означає визнання первинності етатистського судження щодо природи, меж дії, призначення суб'єктів публічної влади, які мають владні повноваження та виконують публічні функції виключно на підставі будь-якого свавільно проголошеного закону, поза правовими принципами та природно-правовими вимогами до його прийняття та змісту.

Невід'ємним для оптимізації сучасної влади за умов демократичного транзиту суспільства є правовий тренд «*етицизації*»



державної служби, публічного управління, правоохоронної та судової діяльності, для яких органічною має бути етична інфраструктура, аналітичні дослідження проблеми етики в інститутах влади, як смислового множника, що визначає правові нормативи обмежень в організації та функціонуванні державної влади в політико-правовому просторі, спрямовує морально-правові принципи і норми поведінки владних суб'єктів, визначає моральний вимір та підстави відповідальності влади [20, с. 194–199]. Це важливо настільки, наскільки тотальна моральна аномія сьогодення не оминає стороною й інститути публічної влади.

Тому сучасне бачення публічної влади прагне до її *етико-правових обмежень*, етизації професійної діяльності посадовців державного апарату. Етичний компонент сьогодні є центральним у формуванні моделі держслужби, соціального і правового статусу держслужбовця, умова позитивного сприйняття його особи і влади в цілому. Легітимність влади, та її політико-правова дієздатність залежить від відповідності державних інститутів системи цінностей суспільства, особливо в умовах, коли: небезпечно падає рівень довіри до чиновництва; панують застарілі, архаїчні суб'єктивні уявлення людей про владу; комп'ютеризація («цифровізація») державної служби, надання адміністративних послуг мінімізують безпосередній контакт з чиновником; професійна правова культура держслужбовця свідчить про його правовий та етичний (моральний) нігілізм, внаслідок чого дисфункції влади поширені на її інститути та функції.

Державна влада у конкретних історичних та соціально-політичних умовах має аналізуватися у взаємопов'язаних вимірах: соціологічному; ціннісно-нормативному (аксіологічному), етичному, психологічному, структурно-функціональному (організаційно-інституційному), нормативно-правовому, процесуальному (соціальна технологія), геополітичному (макрорівень). Останній не є «модним» питанням, оскільки концепція природи державної влади та її еволюції є наріжним камінням та необхідним елементом багатогранної дискусії про глобалізацію, яка в кінці ХХ ст. займала безліч дисциплін. Економісти і соціологи обговорюють глобалізацію з точки зору її обмежуючого

впливу на державу, розглядаючи її як переіначення, підрив або перерозподіл державної влади на користь інших суб'єктів: міжнародних організацій, транснаціональних корпорацій або знеособлених «глобальних ринків». Глобалізація ставить ці дисципліни перед необхідністю зрозуміти, що відрізняє державну владу. Визначення того, як державна влада повинна контролюватися в інтересах суспільства, завжди є ключовими завданнями правознавства, конституціоналізму.

**Висновки з дослідження і перспективи.** Феномен публічної влади, її природа та генеза сприймаються, передусім, в контексті її призначення – виконувати функцію оптимальної організації великих соціальних груп. Але в сучасному прояві вона набирає суперечливих атрибутів, набуваючи потенційних можливостей трансгресії – розростання та набуття руйнівних якостей. Ця особливість зберігає актуальність осмислення та напрямки її досліджень, інституалізацію, організацію та функціонування, інструменти правової організації, лімітування та контролю. До цього заохочує ідеологічне обґрунтовування обмеження влади концепцією верховенства права, його первинності по відношенню до влади. Такий методологічний підхід виказує правові маркери лімітації влади, які стають змістовними критеріями її легітимності та встановлення перепон свавільної владної активності.

Сучасне розуміння державної влади сприймається в публічно-правовому виразі, інституційному оформленні та управлінських можливостях саме як *правова* організація. Тому є необхідним синтез роз'єднаних загально-наукових (філософських, соціологічних) та державно-правових підходів, акцент на дослідженні влади в діапазоні етико-правового дискурсу щодо організації та функціонування її інститутів.

Оптимальна організація системи державної влади покликана гарантувати суспільно-демократичний вибір щодо транзиту суспільства від ідеальної конституційної моделі влади до державно-правових реалій та принципів сучасного конституціоналізму.

Такий алгоритм актуалізує філософський та теоретико-правовий дискурс, методологічне обґрунтування та визначення природи, змісту та призначення, форм організації, системної

єдності, правових форм та етико-правових критеріїв організації і функціонування державної влади. Доцільним є її розглядання як визначального фактору впливу, що детермінує системою владних ресурсів специфіку державно-правового режиму. Для цього доречно вживати метод *факторного аналізу* усієї системи чинників – інститутів громадянського суспільства, місцевого самоврядування, моральних імперативів, громадської думки як функціонального суспільного та конституційно-правового інституту.

Захист людини від необґрунтованого втручання і зловживання з боку публічної влади стимулює розвиток цілісної концепції механізму її правового обмеження, що стає ключовим елементом правового виміру влади, її легітимного оцінювання та визнання.

Для сучасної публічної влади важливим є якісне відновлення управлінського тренду «етизації» влади, державної служби, публічного управління, створення їх етичної інфраструктури. Аналітичні дослідження проблеми етики влади є смисловим множником, який визначає доктринальний, ціннісний, принципово-нормативний зміст правових обмежень в організації та функціонуванні державної влади, спрямовує морально-правові принципи і норми поведінки владних суб'єктів, визначає моральний вимір та підстави відповідальності влади. Тому сучасне бачення публічної влади прагне до її етико-правових обмежень, етизації професійної діяльності її інститутів.

Соціально-політичні умови сьогодення спонукають до аналізу державної влади у взаємопов'язаних вимірах – геополітичному та міжнародному, правовому, соціологічному, ціннісному (аксіологічному), психологічному, етичному (моральному), структурно-функціональному (інституційному), процесуально-технологічному), іміджевому. Цей аналіз передбачає використання методів порівняння та факторного аналізу.

#### Список використаних джерел:

1. Ладиченко В. В. Системна єдність державної влади – гарантія конституційної стабільності. Юридичний вісник, 2011, № 2(9). С. 62–66.

2. Словська І. Є. Правові обмеження функціонування державної влади в контексті захисту національної безпеки. *Право та державне управління*. 2015, № 1 (18), с. 40–46.
3. Baranov P. P., Mamamychev A. Yu., Danilyan O. G., Oleynikov S. N., Perevalova L. V. State power in modern society: the problems of understanding and investigation /Amazonia investiga / Vol. 7 N m. 16 /Septiembre-October 2018. P. 373–379.
4. Bobbio, N. Democracy and Dictatorship: The nature and limits of state power, Oxford, Polity Press, 1989. Retrieved from Cadmus, European University Institute Research Repository, at: <http://hdl.handle.net/1814/23800>
5. Griesinger, Kyle W. Classical Limits of Civil Authority / GOVT 490: Political Theory May 8, 2017.
6. Esquith, S. Professional authority and state power. *Theory and Society* № 16. 1987. P. 237–262.
7. Guzzini, St. Structural power: the limits of neorealist power analysis. *International Organization*. June 1993 47(03) : 443–478.
8. Mosley, L. Globalisation and the State: Still Room to Move? *New Political Economy* 10, no. 3 (2005): 359–360.
9. Drezner, D. Globalization and Policy Convergence. *International Studies Review* 3, no. 1 (2001): 53–78.
10. Evans, Peter. The Eclipse of the State? : Reflections on Stateness in an Era of Globalisation. *World*
11. Sorensen G. The Transformation of Sovereignty? The Transformation of the State. Palgrave, London. 2004. [https://doi.org/10.1007/978-0-230-21533-7\\_6](https://doi.org/10.1007/978-0-230-21533-7_6)
12. Thompson, Helen. The Character of the State in New Directions in Political Science: Responding to the Challenges of an Interdependent World, edited by Colin Hay, 130–147. Palgrave Macmillan, 2010.
13. Phillips, N. Globalisation and the «Paradox of State Power»: Perspectives from Latin America. Department of Politics and International Studies, University of Warwick, CSGR Working Paper No. 16/98 November 1998.
14. Gil-Garcia, R., Dawes, S., Pardo, T. . Digital government and public management research: finding the crossroads. *Public Management Review*. May 2017. 20 (3) : 1–14.
15. Олейников С. М. Державно-правовий примус в умовах політичних режимів. «Інтернаука». Серія: Юридичні науки, 2021, № 3(37). С. 54–62.
16. Brandel, A. Randeria, S. Anthropological Perspectives on the Limits of the State. *The Oxford Handbook of Governance and Limited Statehood*. Edited by A. Draude, T. A. Brzel, T. Risse. Oxford University Press. Mar 2018. P. 1–15). С. 6.
17. Олейников С. Н. К атрибутам правовой природы публичной власти. *Электронный инновационный вестник*. 2021, № 1(18). С. 21–23.

18. Олейников С. Правові обмежувальні імперативи для влади: види та склад. Грааль науки, 2021. № 5, С. 60–67.
19. Олейников С. Публичная власть и государственно-правовой режим. SWorldJournal, 2021. № 4 (08-04), 129–135.
20. Янюк Н. Актуальні проблеми у регулюванні питань професійної етики публічних службовців. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2014. Вип. 59. С. 194–199.

## REFERENCES :

1. 1. Ladiychenko V. V. (2011). Systemna yednist derzhavnoi vldy – harantiia konstytutsiinoi stabilnosti. Yurydychnyi visnyk, № 2(9). pp. 62–66.
2. 2. Slovskia I. Ye. (2015). Pravovi obmezhenia funktsionuvannia derzhavnoi vldy v konteksti zakhystu natsionalnoi bezpeky. Pravo ta derzhavne upravlinnia. № 1 (18), pp. 40–46.
3. 3. Baranov P. P., Mamamychev A. Yu., Danilyan O. G., Oleynikov S. N., Perevalova L. V. State power in modern society: the problems of understanding and investigation /Amazonia investiga / Vol. 7 N m. 16 /Septiembre-October 2018. pp. 373–379.
4. 4. Bobbio, N. (1989). Democracy and Dictatorship: The nature and limits of state power, Oxford, Polity Press. Retrieved from Cadmus, European University Institute Research Repository, at. URL : <http://hdl.handle.net/1814/23800>
5. 5. Griesinger, Kyle W. (2017). Classical Limits of Civil Authority / GOVT 490: Political Theory May 8, 2017.
6. 6. Esquith, S. (1987). Professional authority and state power. Theory and Society № 16. P. 237–262.
7. 7. Guzzini, St. (1993). Structural power: the limits of neorealist power analysis. International Organization. June 1993 47(03). Pp. 443–478.
8. 8. Mosley, L. Globalisation and the State: Still Room to Move? New Political Economy 10, no. 3 (2005): pp. 359–360.
9. 9. Drezner, D. (2001). Globalization and Policy Convergence. International Studies Review 3, no. 1 (2001): pp. 53–78.
10. 10. Evans, Peter. The Eclipse of the State? : Reflections on Stateness in an Era of Globalisation. World
11. 11. Sorensen G. (2004). The Transformation of Sovereignty? The Transformation of the State. Palgrave, London. URL : [https://doi.org/10.1007/978-0-230-21533-7\\_6](https://doi.org/10.1007/978-0-230-21533-7_6)
12. 12. Thompson, Helen. (2010). The Character of the State in New Directions in Political Science: Responding to the Challenges of an Interdependent World, edited by Colin Hay, 130–147. Palgrave Macmillan.
13. 13. Phillips, N. (1998). Globalisation and the «Paradox of State Power»: Perspectives from Latin America. Department of Politics and International Studies, University of Warwick, CSGR Working Paper No. 16/98

14. 14. Gil-Garcia, R., Dawes, S., Pardo, T. . Digital government and public management research: finding the crossroads. *Public Management Review*. May 2017. 20 (3). Pp. 1–14.
15. 15. Oleinykov S. M. (2021). *Derzhavno-pravovyi prymus v umovakh politychnykh rezhymiv*. «Internauka». Ceriia: Yurydychni nauky, № 3(37). pp. 54–62.
16. 16. Brandel, A. Randeria, S. *Anthropological Perspectives on the Limits of the State. The Oxford Handbook of Governance and Limited Statehood*. Edited by A. Draude, T. A. B rzel, T. Risse. Oxford University Press. Mar 2018. P. 1–15). p. 6.
17. 17. Oleinykov S. N. (2021). *K atrybutam pravovoi pryrodu publychnoi vlasty*. *Elektronnui ynnovatsyonnoi vestnyk*, № 1(18). pp. 21–23.
18. 18. Oleinykov S. (2021). *Pravovi obmezhuvalni imperatyvy dlia vladyy vydy ta sklad*. *Hraal nauky*. № 5, pp. 60–67.
19. 19. Oleinykov S. (2021). *Publychnaia vlast y hosudarstvenno-pravovoi rezhym*. *SWorldJournal*, № 4 (08-04), pp. 129–135.
20. 20. Yaniuk N. (2014). *Aktualni problemy u rehuliuванні pytan profesiinoi etyky publichnykh sluzhbovtiv*. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriia yurydychna*. Issuer. 59. pp. 194–199.

**S. N. Oleinykov**

**Theoretical certainty and dynamics of the concept of state power**

***Summary.** It makes sense to consider the phenomenon of state power in political, legal, sociological, ideological, axiological, ethical dimensions.*

*Its nature and genesis are understood primarily in the context of its objective to serve as the optimal organization of major social groups. However, in the modern manifestation it acquires contradictory attributes, gaining the potential of transgression – growth and acquisition of destructive qualities. This function remains relevant to the understanding and direction of its research, institutionalization, organization and operation, legal organization, limitation and control. Before that, he promotes the ideological justification of limiting power to the concept of the rule of law, his primacy over power. This methodological approach expresses the legal markers of the restriction of power, which become important criteria for its legitimacy and the establishment of obstacles based on the arbitrary activities of the authorities.*

*Modern understanding of state power perceived in the public legal, institutional capacities of design and management as a legal organization. Hence, it is necessary to synthesize divided general scientific and state legal approaches,*

*the focus on the study of power in the field of ethical and legal discourse on the organization and functioning of its institutions.*

*The optimum organization of the state energy system designed to guarantee the social democratic choice regarding the transit of society from the ideal constitutional model of power to the state legal realities, modern constitutionalism.*

*Such algorithm actualizes philosophical, theoretical, and legal discourse, methodological substantiation and definition of nature, content and purpose, forms of organization, Systemic unity, legal forms and ethical and legal criteria for the organization and functioning of State power. It is desirable to consider this as the main factor affecting the specificity of the State legal regime. For this purpose, it is advisable to use the method of factor analysis of the whole system of factors-institutions of civil society, local self-government, moral imperatives, and public opinion as a functional social and constitutional institution.*

*The protection of the individual against undue interference and abuse by a public authority stimulates the development of a holistic concept of its mechanism of legal limitation, which becomes a key element in the legal dimension of power, its legal evaluation and recognition.*

*Important is the modern managerial trend of «ethization» of state power, public service, public administration, creation of ethical infrastructure for the institutions of power, analytical studies of the problem of ethics of power, which is the semantic multiplier that defines the space of legal norms, guides moral and legal principles and norms of power behavior, determines the moral dimension and the basis of responsibility for power. Thus, the modern vision of the state power tends to its ethical and legal limitations, the ethics of professional activity of its institutions.*

*The socio-political conditions of modern times encourage the analysis of state power in interrelated dimensions-geopolitical and international, legal, sociological, value (axiological), psychological, ethical (moral), structural and functional (institutional), procedural. This analysis includes the use of methods of comparison and factor analysis.*

**Key words:** *state power, public power, legal activity, public authorities, legal forms of state activity, legal nature of power, legitimacy of power, ethics of power.*